

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA EĞİTİM ÖĞRETİM SÜRESİNİN İRDELENMESİ

Dursun ÖZGÜLER¹, Tarkan KOCA², Alper Tunga ÖZGÜLER³

ÖZET

Meslek Yüksekokulu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3.maddesinde "Belirli mesleklere yönelik ara insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan dört yarıyılık eğitim-öğretim sürdüren bir yükseköğretim kurumudur" biçiminde tanımlanmıştır.

Meslek Yüksekokulu 5. seviye meslek elemanı yetiştiren yükseköğretim kurumlarıdır. Mezunları tekniker veya meslek elemanı olarak iş hayatına atılırlar. Bunlar üretim sektöründe uygulayıcılar olarak sektörün temel elemanlarıdır. Mühendis veya uzmanların projelerini uygulayarak üretimi veya hizmeti gerçekleştiren elemanlardır.

Böylesine üretken olan veya olması gereken bir meslek elemanın yetiştirilmesi, 14 haftalık dört dönem gibi kısa bir sürede oldukça zor olmaktadır. Aslında 14 hafta olan dönem süresi yapılması gereken sınavlar ve tatillerden dolayı 11-12 hafta gibi bir zamana inmektedir. Yani verimli dersin yapılabildiği süreç bu nedenlerle azalmaktadır.

Yapılan bu çalışmada meslek yüksekokullarında eğitim öğretim süresinin 3 yıl yani 6 yarıyıl olmasının gerekliliği irdelenmiştir. Eğitim öğretim süresinin bir yıl artırılması; sanayi, ticari ve hizmet sektörlerinin rekabet güçlerini arttıracak yönde nitelikli insan gücü yetiştirme açısından gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Eğitim-Öğretim Süresi

INVESTIGATION OF EDUCATION AND TRAINING PERIOD AT VOCATIONAL HIGH SCHOOLS

ABSTRACT

Vocational High School is described at 2547 Higher Education law's 3. clause as; " it is a high education institution that educates vocation personnels intended for particular jobs at four half year education period."

Vocational High School is an educational institution where 5th level occupation personnels are educated. The graduates work as technicians or occupation personnels. These people are basic personnels at producing area as operators. They are the personnels who implement the engineers' and experts' projects and they commit producing and employ.

Educating such productive occupational personnels in a short time like 14 weeks-4 semesters is considerably difficult. Actually, the 14-week-period decrease to 11-12 weeks because of exams and holidays. On this account, the time of fruitful lesson diminishes.

In this study, it has been investigated that the education period at vocational high schools needs to be 3 years, namely six half year. Increasing the education period one year more will also increase the power of competing at industry, commercial and employ area. This is necessary for educating human power.

Key Words: Vocational High School, Education and Training Period

¹ İnönü Üniversitesi Arapgir Meslek Yüksekokulu Arapgir/MALATYA

² İnönü Üniversitesi Arapgir Meslek Yüksekokulu Arapgir/MALATYA

³ İnönü Üniversitesi Arapgir Meslek Yüksekokulu Arapgir/MALATYA

1.GİRİŞ

Yükseköğretim Kuruluna 1982 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'ndan devredilen Meslek Yüksekokullarının sayısı 44 iken, 1992 yılında 177'ye, 2002 yılında 466'ya ve 2006 öğretim yılında 612'ye 2011 yılında Eğitim-Öğretim yılında ise 667 'ye ulaşmıştır. Meslek yüksekokulları "Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemi"nin en önemli aşamalarından biridir. Meslek Yüksekokulları Sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerine yeterli bilgi ve beceriyle donanmış meslek elemanı yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. Meslek Yüksekokulları lisans düzeyinde eğitim veren Mesleki ve Teknik Eğitim kurumları ile ortaöğretim kurumlarının hedef aldığı istihdam sahaları arasında kalan boşluğu doldurma işlevini yerine getirmektedir.

Meslek yüksekokulları, nitelikli meslek elemanı ihtiyacı nedeni ile, önemi her geçen gün biraz daha artmaktadır. Meslek elemanı ihtiyacını bir dönem meslek liselerinden sağlayan işletmeler, artan bilgi ihtiyacı ve uygulama becerisi nedeni ile bu gereksinimi, şimdilerde meslek yüksekokullarından karşılamayı umut etmektedirler. Üniversiteler öğrencilerini sosyal hayata hazırlarken, işletmelerin bu isteklerini de göz ardı etmemek durumundadırlar.

2. MESLEK YÜKSEKOKULLARININ AMACI

Meslek Yüksekokulunun en önemli amacı sanayi, ticari ve hizmet sektörlerinin rekabet güçlerini arttıracak yönde nitelikli insan gücü yetiştirmektir. Ayrıca, gerçek anlamda sanayinin ihtiyacı olan ara kademe teknik elemanlarının öğretimini gerçekleştirmektedir. Meslek yüksekokulu hizmette rekabet edecek, verimlilik ve kaliteyi esas alacak elamanlar yetiştirmeli, ayrıca iletişim ve işbirliği anlamında iş dünyası yararına hatta toplum yararına kişiler yetiştirmelidir.

Ülkemizde yüksekokulların öncelikli amacı, ilgili alanda sektörde çalışabilecek, profesyonel uygulamalara yönelik eğitim almış mezunlar yetiştirmektir. Fakültelerde verilen eğitimde teorik bilgilere uygulamalara oranla daha fazla önem verilir. Yüksekokullarda ise uygulama birinci derecede önemlidir ve eğitim süresince uygulamalara daha çok zaman ayrılır.

Mesleki Teknik Eğitimde önemli bir hususta ulusal ve küresel gelişimleri göz önüne alarak toplumun ve iş dünyasının ihtiyaç, istek ve beklentilerini sürekli karşılayacak şekilde kurumun gelişmesini sağlamaktır.

Her seviyedeki eğitimin amacı, yeterlilik ve kaliteye ulaşmaktır. Hiç şüphesiz Meslek yüksekokullarındaki eğitimin en başta gelen amaçlarından biride yeterlilik ve kaliteye ulaşmaktır. Meslek elemanı ihtiyacı her yıl artan mezun sayıları ile Meslek Yüksekokullarınca karşılanmaktadır. Ekonominin gelişme sürecine Meslek Yüksekokulu mezunlarının dinamik bir katkıları olacağı beklenmektedir.

Meslek Yüksekokullarındaki eğitimin kalite standardı, ekonominin gelişme sürecine dinamik katkıları olabilecek verimlilikte, üretim - hizmet sektörlerinin ihtiyaçlarına uygun yeterlilikte ve bunların her ikisini de sağlayacak kalite güvenceleri olan bir eğitim sürecinden geçen mezunlar vermek olmalıdır.

3.MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRESİ

Meslek Yüksekokulu'nun Eğitim ve Öğretim Programlarının normal süresi 4 yarıyıldır.14'er haftalık dört dönemde mesleki eğitim verilmektedir. Bu süre mesleki eğitim açısından bazı sıkıntılar doğurmaktadır. Fakültelerde her dönem verilen ders sayısı 6-7, haftalık ders/kredi 20-22 olmasına rağmen Meslek Yüksekokullarında, biraz daha fazla bir şeyler verebilmek adına dönemde ders sayısını 9-10, haftalık ders saati/kredi 25-27 saate çıkartılmaktadır. Ağır yük altında öğrencilerin öğrenme kapasiteleri zorlanmaktadır. Sonuç olarak verim düşmektedir. Hâlbuki Meslek Yüksekokullarda teorik derslerin az, uygulamalı derslerin çok verilmesi gerekmektedir. Bunun yapılabilmesi için daha uzun sürece ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca iki yıllık sürede mesleki eğitim dışında öğrencilere bazı özelliklerinde kazandırılması gerekmektedir. İki yıllık süre bu gereksinimler için oldukça az bir süredir.

4. MESLEK YÜKSEKOKULUNDA ÖĞRENCİYE KAZANDIRILMASI GEREKEN ÖZELLİKLER

Eğitimde yeterlilik ve kalite güvencesine, var olan ya da oluşturulacak kalite ile ulaşılabilir. İşyerleri; her işin üstesinden gelebilen, sorunlara acil çözüm bulabilen, gelişen teknolojiye uyum sağlayabilen, iyi iletişim kurabilen, çalışkan, yaratıcı, girişimci, ciddi, geniş ufuklu, araştırmacı, takım çalışmasına katılabilen, sorumluluk alabilen ve temel mesleki bilgileri standart düzeyde olan Meslek Yüksekokulu mezunları talep etmektedir. Bundan dolayı meslek yüksekokulları öğrencilerine aşağıdaki özellikleri kazandırmalıdır.

- a) Öğrenim alanıyla ve mesleğiyle ilgili temel bilgi ve becerilere sahip olmalı ve bunu uygulayabilmeli
- b) Grup çalışma özelliklerini kavrayabilmeli, takım ruhuna sahip olabilmeli
- c) Sorumluluk sahibi olmalı ve sorumluluk üstlenebilmeli
- d) İletişim becerileri çok iyi olmalı
- e) Hızlı ve doğru karar verebilmeli
- f) Yeniliklere açık olmalı ve teknolojiyi takip etmeli
- g) İleri derecede bilgisayar kullanabilmeli
- h) Girişimci olmalı
- i) Herhangi acil bir durumda hızlı karar vererek sorunları çözebilmeli
- j) Mesleki eğitim dışında sosyal kültürel ve sportif alanlarla ilgilenmeli ve kendini yetiştirilmeli

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirecek, gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlanmasında ve ülkemizin kalkınmasında en önemli unsur haline gelmesinde mesleki eğitimin önemi çok büyüktür. Bilim ve teknolojiye paralel olarak hızla gelişen endüstrimizin ihtiyaç duyduğu teknik insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla meslek yüksekokulları önemli bir vizyon üstlenmiştir.

Üretim ve hizmet sektörünün ihtiyacını karşılayabilecek iyi yetişmiş bir meslek elemanı veya tekniker yetiştirmek isteniyorsa meslek yüksekokullarında uygulama eğitiminin artırılması yani üç yıl (altı dönem) eğitim öğretime geçilmesinin doğru olacağı kanaatini taşımaktayız.

Mesleki eğitim ve öğretimin amaçları ve öğrenci yetiştirme yöntemleri yeniden tanımlanarak, ülke şartlarının gerektirdiği insan gücünün yetiştirilmesi için eğitim yeni bir yapıya kavuşturulmalı, rekabet gücü olan insanı yetiştirip, eğitim istihdam dengesi sağlıklı temeller üzerinde kurulmalıdır. Bu hususlarda mesleki elamanın yetiştirilmesi için 3 yıllık bir eğitimi gerektirmektedir.

Meslek yüksekokullarında eğitim öğretim süresinin üç yıla çıkarılması hem işyerlerinin istedikleri kalifiye elamanın yetiştirilmesi hem de meslek yüksekokullarının amaçlarını yerine getirmesi açısından oldukça önemlidir. Eğitim öğretim sezonunun 6 döneme çıkartılması sonucu öğrencilere daha fazla pratik dersler verilebilecek ve bu süre içerisinde uygulamalı derslerin artırılması neticesinde de pratiği çok iyi olan kalifiye elamanlar yetişebilecektir.

Zorunlu staj uygulama gerçeği de görmemezlikten gelinmemelidir. Sektörün bu işi kendisine bir yük kabul edip gereken çalışmayı yaptırmaması, stajın verimliliğini minimuma indirmesi tarafımızca bilinen bir gerçektir. Bu sorunu da çözmek için gerekli çalışmalar yapılmalı ve işyerleri için stajlar yük olmaktan çıkarılıp özendirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Balcı, S. (2006). Meslek teknik eğitimin önemi ve gelecek için öneriler. *II.Ulusal Meslek Yüksekokulları Müdürler Toplantısı Sonuç Raporu*, Muğla Üniversitesi Basımevi.
- Erdem, A. (1999). Meslek yüksekokullarındaki eğitimin yeterliliği ve kalite güvencesi. *Mevzuat Dergisi* .yıl2,sayı 23.
- Mikhael, S. (2007). Mesleki ve teknik eğitimde uluslar arası uygulamalar I.oturum. *Uluslar Arası Mesleki ve Teknik Eğitim Konferansı*, Ankara: Meteksan Basım.

- Plank, M. (2007). Mesleki ve teknik eğitimde uluslararası uygulamalar II.Oturum. *Uluslararası Mesleki ve Teknik Eğitim Konferansı*, Ankara, Meteksan Basım.
- Reid, V.(2007). Mesleki ve Teknik Eğitimde Uluslar arası Uygulamalar I.Oturum. *Uluslar Arası Mesleki ve Teknik Eğitim Konferansı*, Ankara, Meteksan Basım.
- Vurgun, L., (2009). Bilgi Toplumu Açısından Türkiye'deki Meslek Yüksekokullarının Örgütlenme Problemleri ve Çözüm Önerileri, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Cilt 4, Sayı 2.